

روز جهانی و هفته ملی کودک

در سال ۱۹۸۶، ۱۶ مهر ماه، ۲ تن از دانش‌آموزان ۹ ساله مدرسه آتاتوری در نیویورک، با نگارش نامه‌ای از همه بچه‌های دنیا خواستند که با هم روزی را به صلح اختصاص دهند.

• در پیام این بچه‌ها که بنیانگذاران روز جهانی کودک شدند، آمده است:

«بزرگترهای ما عقاید ثابتی دارند. آنها ما را دوست دارند چون بچه‌هایشان هستیم اما آیا آنها می‌دانند که چه دنیایی را برای ما بوجود می‌آورند. اگر کمترین اشتباهی در ماشین هسته‌ای آنها رخ دهد ما هرگز شانس برای رشد نخواهیم یافت. ما امکانی برای رشد و پرورش می‌خواهیم.»

کودکان در روز جهانی کودک می‌خواهند این تضاد را یادآور شوند، که در حالی که سالانه هزینه‌های غیرقابل تصویری صرف تولید انواع سلاح‌های هسته‌ای و غیر هسته‌ای می‌شود، کودکان بسیاری از گرسنگی، عدم امکانات بهداشتی، سوء و تغذیه و ... می‌میرند.

یونیسف اعلام داشته، که تنها با اختصاص ۵ دلار برای هر کودک می‌توان جان ۹۰ درصد از کودکانی را که سالانه می‌میرند نجات داد و برای بهبودی چشمگیر زندگی کودکان جهان سوم کافی است که همان مبلغ در یک سال خرج شود و این مبلغ تنها معادل بودجه ۶ هفته تسلیحاتی جهان است.

کودکان، آسیب پذیرترین گروه در هر جامعه هستند و از هیچ چیز آنان از جمله غذا، پوشاک و نیازهای دیگرشان نباید کاست. عدم توجه به وضعیت کودکان به علت مشکلات اقتصادی و کاستن بودجه‌هایی که شرایط زندگی و حیات کودکان را خدشه‌دار می‌سازد به امید اینکه اقتصاد آینده کشور تامین باشد نه توجیه و بازده اقتصادی دارد و نه حرکتی انسانی محسوب می‌شود.

• نامگذاری روز جهانی کودک

روز جهانی کودک در سراسر جهان انگیزه‌ای برای توجه به حقوق کودکان است. کشورهای جهان بنا بر سنت و فرهنگ خود، این روز را به گونه‌های مختلف برگزار می‌کنند. این روز در ایران ۱۶ مهر جشن گرفته می‌شود.

ایده برگزاری روز جهانی کودک، به «کنفرانس جهانی برای رفاه کودکان» بازمی‌گردد که در ماه اوت سال ۱۹۲۵ در ژنو برگزار شد. در این کنفرانس، نمایندگان ۵۴ کشور گردآمده بودند تا منشوری در دفاع از حقوق کودکان تصویب کنند.

ولی تاریخچه روز جهانی کودک، به‌طور رسمی به سال‌های پس از جنگ جهانی دوم بازمی‌گردد. سازمان آمریکایی برای رفاه کودکان، در سال ۱۹۵۲ سازمان ملل متحد را فراخواند تا روزی را به عنوان روز جهانی کودک برگزار کند. سازمان ملل متحد این پیشنهاد را پذیرفت. در جریان نهمین مجمع عمومی سازمان ملل در تاریخ ۲۱ سپتامبر ۱۹۵۴، این مجمع به صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) ماموریت داد تا یک روز در سال را به مناسبت روز جهانی کودک برگزار کند.

• سه هدف عمده

مبتکران برگزاری روز جهانی کودک سه هدف عمده را دنبال می‌کردند:

- ✓ دفاع از حقوق کودکان
- ✓ تشویق دوستی میان نوجوانان جهان
- ✓ متعهد کردن دولت‌های جهان برای پشتیبانی از فعالیت‌های یونیسف.

« ۱۵ تا ۲۱ مهر ماه

هفته جهانی کودک گرمی باد »

قرار شد هر کشوری، روزی را به این مناسبت اختصاص دهد. خود سازمان ملل این روز را هر سال در تاریخ ۲۰ نوامبر جشن می‌گیرد. اکنون این روز در نزدیک به ۱۵۰ کشور جهان برگزار می‌شود. روز آن با توجه به سنت‌ها و منطقه‌ها متفاوت است.

• پیمان‌نامه جهانی حقوق کودک

پیمان‌نامه حقوق کودک یک کنوانسیون بین‌المللی است که حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کودکان را بیان می‌کند. دولت‌هایی که این معاهده را امضا کرده‌اند موظف به اجرای آن هستند و شکایت‌های راجع به آن به کمیته حقوق کودک ملل متحد تسلیم می‌شود.

این کنوانسیون در ۲۰ نوامبر ۱۹۸۹ مورد پذیرش مجمع عمومی سازمان ملل متحد قرار گرفت و از ۲ سپتامبر ۱۹۹۰ (سی روز پس از تودیع بیستمین سند تصویب یا الحاق) لازم‌الاجرا شده‌است. تاکنون ۱۹۳ کشور (تمام اعضای ملل متحد به جز ایالات متحده آمریکا و سومالی) این سند را امضا کرده‌اند و در ۱۴۰ کشور اجرا می‌شود و به این ترتیب مقبول‌ترین سند حقوق بشر در تاریخ می‌باشد.

• محتوای پیمان نامه حقوق کودک

کودک بر اساس ماده یک پیمان نامه حقوق کودک به هر انسان کمتر از ۱۸ سال گفته می شود. مگر آن که قانون قابل اعمال در مورد کودک سن قانونی کمتری را تعیین کرده باشد. این کنوانسیون شامل ۵۴ ماده و دو پروتکل اختیاری بوده که چهار اصول پایه ای آنرا جهت می دهد:

- ✓ هیچ کودکی نباید از تبعیض رنج ببرد.
- ✓ زمانی که در رابطه با کودکان تصمیم گیری می شود، باید منافع عالیه آنان در راس قرار گیرد.
- ✓ کودکان حق حیات داشته و باید رشد کنند.
- ✓ کودکان حق دارند آزادانه عقاید و نظرات خود را ابراز کنند و این نظرات در تمامی اموری که به آنها مربوط می شود، باید مورد توجه قرار گیرد.

پیمان نامه حقوق کودکان سازمان ملل همه افراد زیر ۱۸ سال را کودک می شمرد و حقوق کودکان را بر چهار اصل کلی «حق رفتار عادلانه»، «اولویت رفاه کودکان»، «حق زندگی و پیشرفت» و «احترام به نظر کودکان» استوار می سازد.

کاش می شد بچگی را زنده کرد
کودکی شد، کودکانه گریه کرد...
شعر "قهر قهر تا قیامت" را سرود!
آن قیامت که دمی بیش نبود ...
فاصله با کودکی هاماں چه کرد؟
کاش می شد بچگانه خنده کرد!

واحد آموزش سلامت

مرکز آموزشی درمانی بوعلی سینا

